

A ZÖLDFELÜLET-GAZDÁLKODÁS, MINT A ZÖLDINFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉS TELEPÜLÉSI VÉGREHAJTÁSA

AVAGY KUTATÁSOK A ZÖLDFELÜLETGAZDÁLKODÁS SZOLGÁLATÁBAN

NAK-Green City konferencia 2019. 04. 05.

Lakatos Veronika (Collective-Intelligence Kft.) Nagy Ildikó Réka (Ormos Imre Alapítvány) Csősz Mónika (Lechner Tudásközpont)

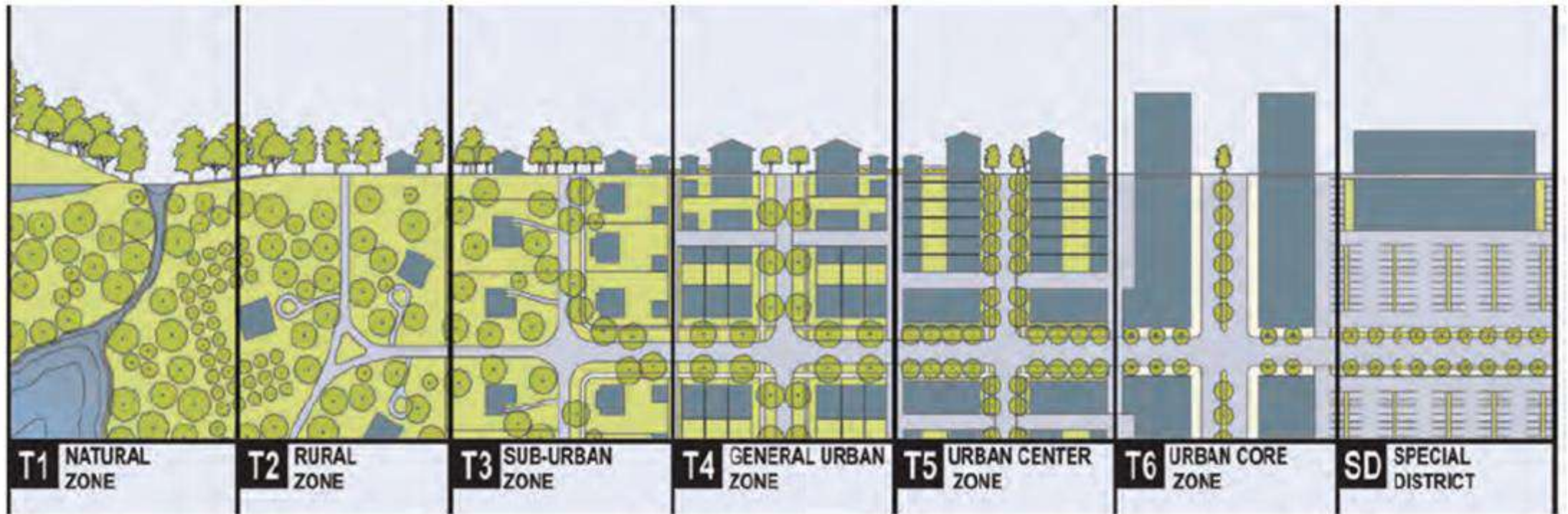
A zöldfelületgazdálkodás helye a „zöldfelületi rendszerben” Zöldfelület-fejlesztést támogató kutatások

A zöldinfrastruktúra megőrzését és fejlesztését megalapozó stratégiai keretek meghatározása (KEHOP ZI)

Budapest zöldinfrastruktúra-stratégiája (BP ZI)

Zöldfelület-gazdálkodás a Helyi Versenyképesség Fejlesztési Kutatási Programban (KÖFOP ZF)

A zöldfelületgazdálkodás helye a „zöldfelületi rendszerben”

Forrás: Rouse and Bunster-Ossa, *Green Infrastructure: A Landscape Approach*.

A zöldfelületgazdálkodás helye a „zöldfelületi rendszerben”

A zöldfelületgazdálkodás helye a „zöldfelületi rendszerben”

Van-e egységes, minőségi garanciát jelentő módszertani, szabályozási vagy ösztönző rendszer?

	Tervezés	Engedélyezés / Elfogadás	Fenntartás	Nyilvántartás	Állam- igazgatási kompetencia
Teljes közigazgatási területre kiterjedő zöldinfrastruktúra					
Belterületi zöldinfrastruktúra					
Önkormányzati zöldfelület-gazdálkodás					

A zöldfelületgazdálkodás helye a „zöldfelületi rendszerben”

Van-e egységes, minőségi garanciát jelentő módszertani, szabályozási vagy ösztönző rendszer?

	Tervezés	Engedélyezés / Elfogadás	Fenntartás	Nyilvántartás	Állam- igazgatási kompetencia	Kapcsolódó kutatás
Teljes közigazgatási területre kiterjedő zöldinfrastruktúra						KEHOP ZI
Belterületi zöldinfrastruktúra						BP ZI
Önkormányzati zöldfelület- gazdálkodás						KÖFOP ZF

A HAZAI ZÖLDINFRASTRUKTÚRA MEGŐRZÉSÉT ÉS FEJLESZTÉSÉT MEGALAPOZÓ STRATÉGIAI KERETEK MEGHATÁROZÁSA

A természetvédelem országos programja.

A közösségi jelentőségű természeti értékek hosszú távú megőrzését és fejlesztését, valamint az EU Biológiai Sokféleség Stratégia 2020 célkitűzésének hazai szintű megvalósítását megalapozó stratégiai vizsgálatok

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

Kedvezményezett: Agrárminisztérium (volt Földművelésügyi Minisztérium)

Partnerek:

MTA Ökológiai Kutatóközpont,
MTA Agrártudományi Kutatóközpont Talajtani és
Agrokémiai Intézet,
Agrárgazdasági Kutatóintézet,
BFKH Földmérési,
Távérzékelési és Földhivatali Főosztály (~ FÖMI),
Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, Kiskunsági
Nemzeti Park Igazgatóság

Finanszírozás:

Környezeti és
Energiahatékonysági
Operatív Program (70%);
Versenyképes Közép-
Magyarország Operatív
Program (30%)

A HAZAI ZÖLDINFRASTRUKTÚRA MEGŐRZÉSÉT ÉS FEJLESZTÉSÉT MEGALAPOZÓ STRATÉGIAI KERETEK MEGHATÁROZÁSA

A természetvédelem országos programja.

tájkarakter
a természet arcai

Természeti és táji értékek táji léptékű megőrzésének
stratégiai megalapozása

natura
a természet értékei

A közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek megőrzését
szolgáló tudásbázis fejlesztése

ökoszisztéma-
szolgáltatás
a természet ajándékai

Nemzeti ökoszisztéma szolgáltatás-térképezés és -értékelés

zöldinfrastruktúra
a természet hálózatai

A zöldinfrastruktúra megőrzését és fejlesztését
megalapozó stratégiai keretek meghatározása

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A ZÖLDINFRASTRUKTÚRA MEGŐRZÉSÉT ÉS FEJLESZTÉSÉT MEGALAPOZÓ STRATÉGIAI KERETEK MEGHATÁROZÁSA

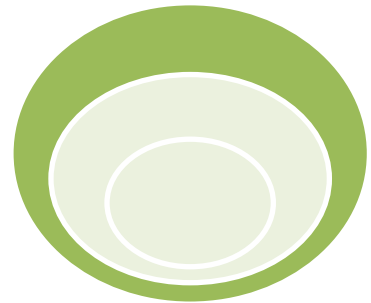

A természetvédelem országos programja.

Partnerek: Ormos Imre Alapítvány, Lechner Tudásközpont, Tájműhely Kft., további szakértők

A kutatás tárgya:

- teljes közigazgatási terület
- természetes, természetközeli (féltermészetes?) (és mesterséges) ökoszisztémák
- szárazföldi és vízi ökoszisztémák is
- ökoszisztéma-szolgáltatást nyújtó elemek/rendszer

A kutatás célja:

- ZI felmérés
- ZI ökoszisztéma-szolgáltatás / funkció alapú minősítése
- ZI-fejlesztési tervezés
- Integráció a területi, települési tervezésbe, ösztönző és szabályozó rendszerekbe

zöldinfrastruktúra
a természet hálózatai

<http://www.termeszetvedelem.hu/kehop-430-15-2016-00001>

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

FŐ TEVÉKENYSÉG MEGNEVEZÉSE

Az országos és térségi zöldinfrastruktúra elemei, térbeli rendszere, állapotértékelése (módszertan, országos adatbázis, térségi mintaterületek)

A zöldinfrastruktúra belterületi elemei, állapotértékelése mintaterületen

A zöldinfrastruktúra megőrzését és fejlesztését biztosító fejlesztési célok, prioritások

FŐ TEVÉKENYSÉG MEGNEVEZÉSE

A zöldinfrastruktúra belterületi elemei, állapotértékelése mintaterületen

OUTPUTOK

Módszertan (elemkatalógus, funkciók, szolgáltatás, állapot, fejlesztési javaslat)

Belterületi zöldinfrastruktúra digitális térképi adatbázisa mintaterületen

Belterületi zöldinfrastruktúra állapottérkép mintaterületen

A ZÖLDINFRASTRUKTÚRA MEGŐRZÉSÉT ÉS FEJLESZTÉSÉT MEGALAPOZÓ STRATÉGIAI KERETEK MEGHATÁROZÁSA

A természetvédelem országos programja.

FŐ TEVÉKENYSÉG MEGNEVEZÉSE

A zöldinfrastruktúra belterületi elem

OUTPUTOK

Módszertan (elemkatalógus, javaslat)

Belterületi zöldinfrastruktúra mintaterületen

Belterületi zöldinfrastruktúra

aterületen

apot, fejlesztési

a

en

zöldinfrastruktúra
a természet hálózatai

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

BUDAPEST ZÖLDINFRASTRUKTÚRA-STRATÉGIÁJA

Partnerek: Budapest Főváros Városépítési Tervező Kft. – Ormos Imre Alapítvány

A kutatás tárgya:

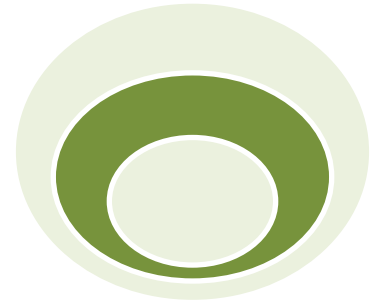
- Budapest teljes közigazgatási területének egységes zöldinfrastruktúrája

A kutatás célja:

- állapotfelmérés,
- a zöldinfrastruktúra állapotát meghatározó rendszerek feltérképezése,
- helyzetértékelés,
- megőrzést, helyreállítást és fejlesztést szolgáló javaslatok kidolgozása,
- stratégia terv készítése

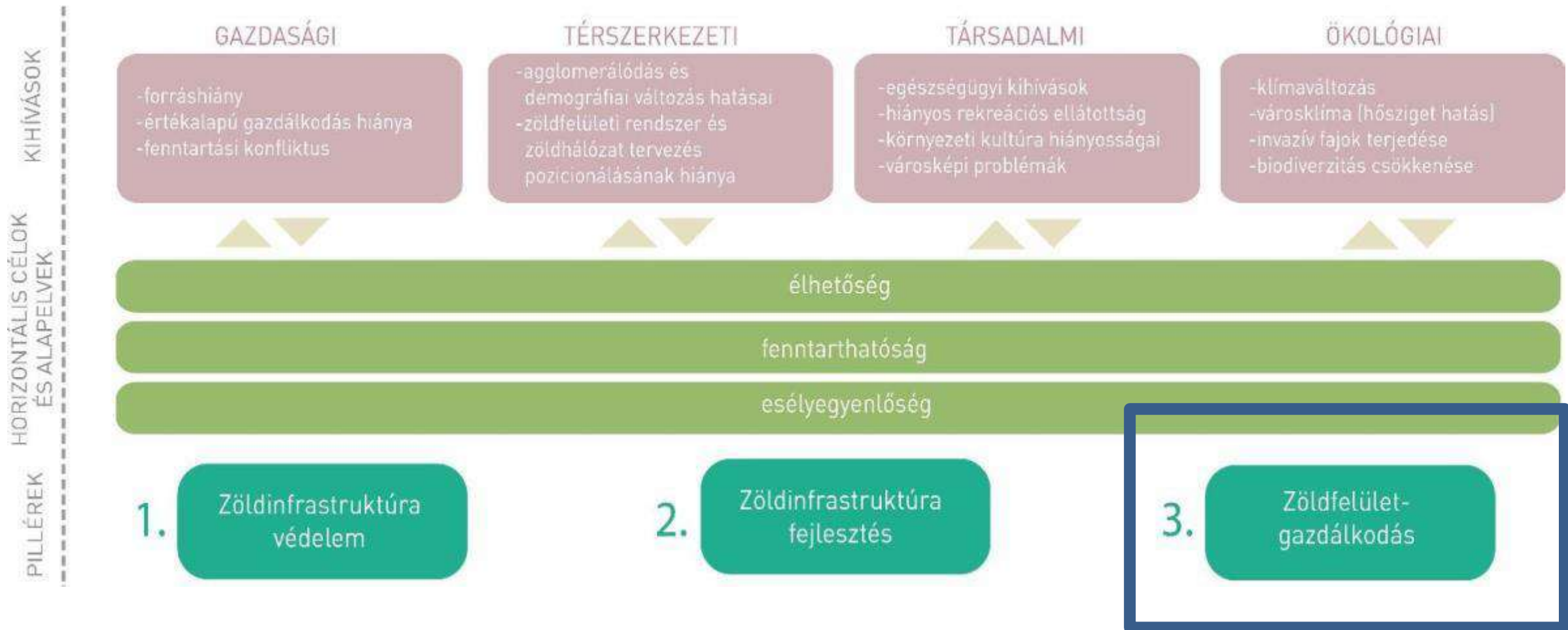
Jelenleg a helyzetértékelés és javaslatlételi fázis zárult le:

<http://budapest.hu> Városfejlesztés menüpont, kiemelt fejlesztési célok almenü

BUDAPEST ZÖLDINFRASTRUKTÚRA STRATÉGIÁJA

(FOLYAMATBAN BFVT KFT.+ M. SZILÁGYI KINGA, B. NAGY ILDIKÓ RÉKA)

BUDAPEST ZÖLDINFRASTRUKTÚRA STRATÉGIÁJA – ZI ELEMEEK

(FOLYAMATBAN BFVT KFT.+ M. SZILÁGYI KINGA, B. NAGY ILDIKÓ RÉKA)

13 db típus

Intézménykért

Erdőgazdálkodási terület

Vízfelület

Vízparti zöldsáv

Vizes élőhely

Zöldfelületi intézmény

Zöldterület

Erdő

Gyep

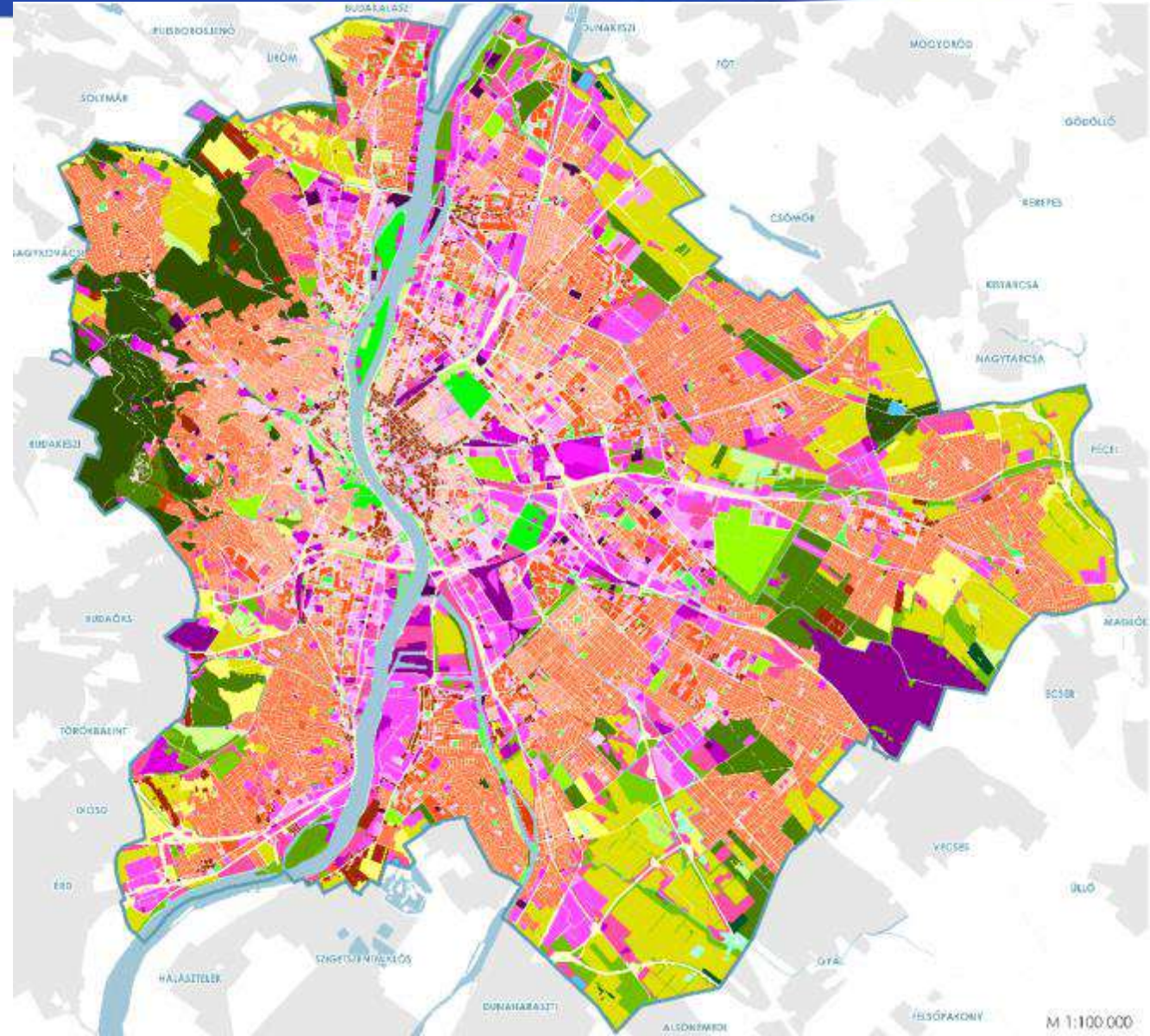
Fasor és zöldsáv

Mezőgazdasági terület

Lakókert

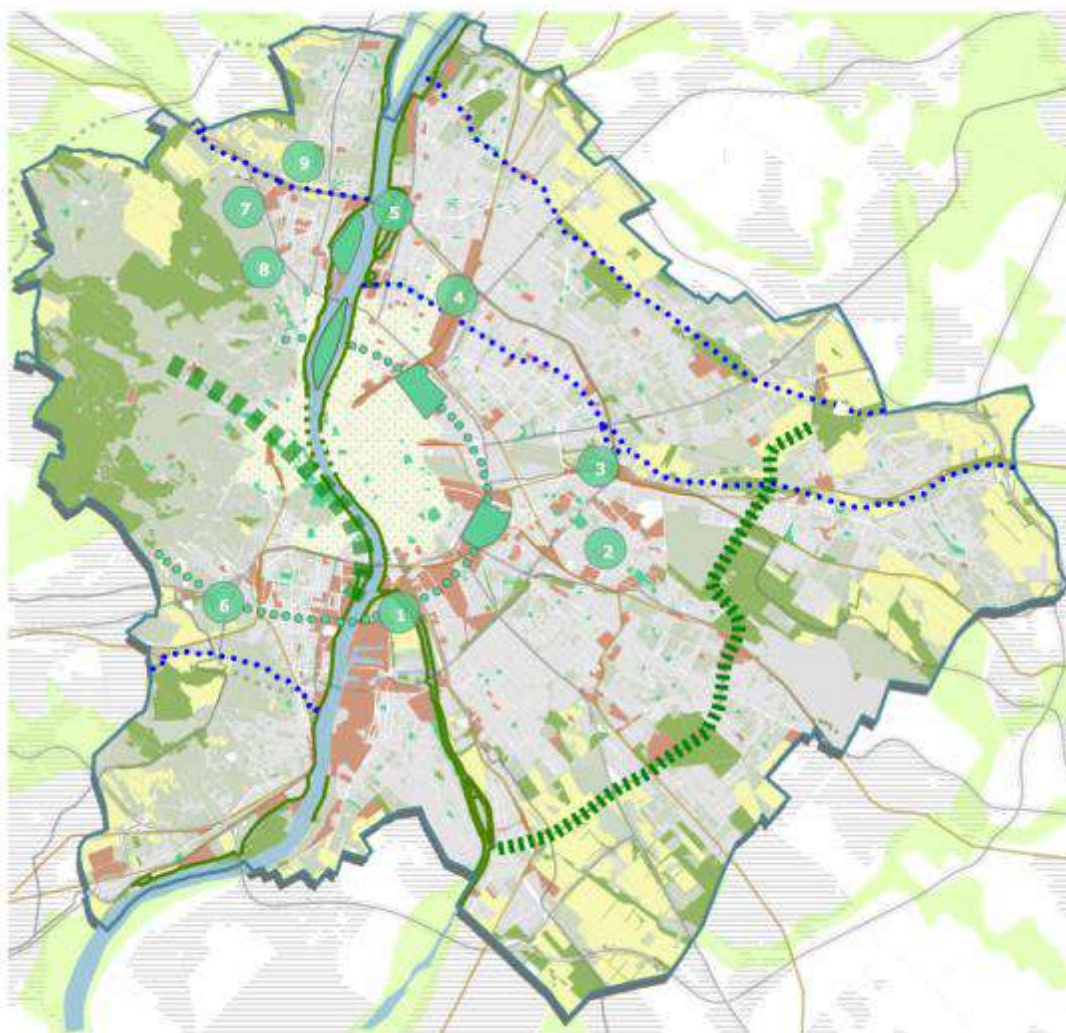
Egyéb

38 db altípus

BUDAPEST ZÖLDINFRASTRUKTÚRA STRATÉGIÁJA

(FOLYAMATBAN BFVT KFT.+ M. SZILÁGYI KINGA, B. NAGY ILDIKÓ RÉKA)

- Erdőterület
- Közpark, városi park
- Mezőgazdasági terület
- Magas zöldfelületi arányú terület
- Barnamező területek zöldfelületi fejlesztése
- Kisvízfolyások revitalizációja és zöldsétány kialakítása

Potenciális városi parkok:

1. Észak-Csepel
2. Gergely utcai hulladéklerakó
3. Éles sarok
4. Rákosszentimre
5. Népsziget
6. Dobogó domb
7. Testvér-hegy
8. Tábor-hegy
9. Mocsáros-dűlő

- Kisléptékű zöldhálózati fejlesztés (alternatív megoldások)
- Városi parkgyűrű
- Duna menti zöldsétány/korzó kialakítása
- Városi parktengely
- Külső-pesti zöldsétány kialakítása

BUDAPEST ZÖLDINFRASTRUKTÚRA STRATÉGIÁJA

(FOLYAMATBAN BFVT KFT.+ M. SZILÁGYI KINGA, B. NAGY ILDIKÓ RÉKA)

Javaslatok – kidolgozás alatt!

Zöld Alap létrehozása

Nyilvántartás és értékszámítás összehangolása

Igazgatási környezet (kerületi, fővárosi) összehangolása

Korszerű technológiák promotálása

Bevonási eszközök fejlesztése

BUDAPEST ZÖLDINFRASTRUKTÚRA STRATÉGIÁJA

(FOLYAMATBAN BFVT KFT.+ M. SZILÁGYI KINGA, B. NAGY ILDIKÓ RÉKA)

Javaslatok – kidolgozás alatt!

Zöld Alap létrehozása

Nyilvántartás és értékszámítás összehangolása

Igazgatási környezet (kerületi, fővárosi) összehangolása

Korszerű technológiák promotálása

Bevonási eszközök fejlesztése

BUDAPEST ZÖLDINFRASTRUKTÚRA STRATÉGIÁJA

(FOLYAMATBAN BFVT KFT.+ M. SZILÁGYI KINGA, B. NAGY ILDIKÓ RÉKA)

Javaslatok – kidolgozás alatt!

Zöld Alap létrehozása

Nyilvántartás és értékszámítás összehangolása

Igazgatási környezet (kerületi, fővárosi) összeha

Korszerű technológiák promotálása

Bevonási eszközök fejlesztése

BUDAPEST ZÖLDINFRASTRUKTÚRA STRATÉGIÁJA

(FOLYAMATBAN BFVT KFT.+ M. SZILÁGYI KINGA, B. NAGY ILDIKÓ RÉKA)

Javaslatok – kidolgozás alatt!

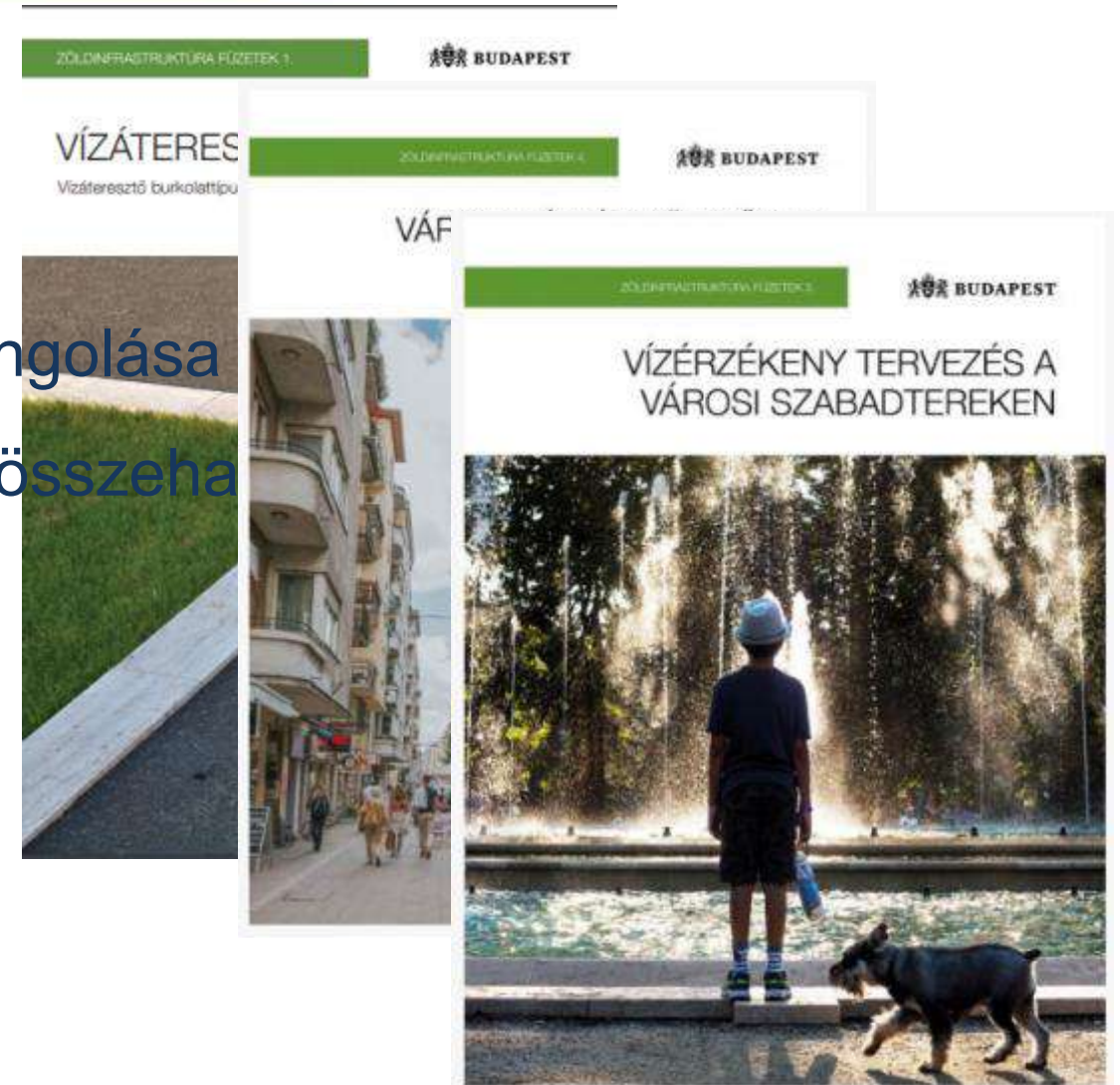
Zöld Alap létrehozása

Nyilvántartás és értékszámítás összehangolása

Igazgatási környezet (kerületi, fővárosi) összehangolása

Korszerű technológiák promotálása

Bevonási eszközök fejlesztése

HELYI VERSENYPÉSSÉG-FEJLESZTÉSI KUTATÁSI PROGRAM

ZÖLDFELÜLET-GAZDÁLKODÁS (KÖFOP-2.3.3-VEKOP-16-2016-00001)

Partnerek:

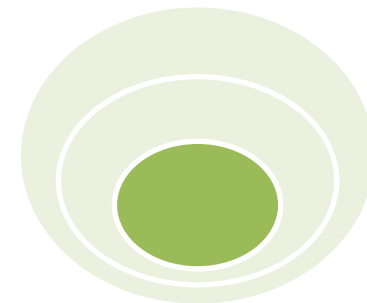
Belügyminisztérium, Collective-Intelligence Kft.

A kutatás tárgya:

- belterület
- közterületi zöldfelület (kivéve közlekedési területek)

A kutatás célja:

Az önkormányzatok versenyképességének javítása a zöldfelület-gazdálkodás hatékonyságának növelésével

HELYI VERSENYKÉPESSÉG-FEJLESZTÉSI KUTATÁSI PROGRAM ZÖLDFELÜLET-GAZDÁLKODÁS (KÖFOP-2.3.3-VEKOP-16-2016-00001)

Lakatos Veronika

- tájépítésmérnök,
- településrendezési zöldfelületi és tájrendezési mérnök
- természetvédelmi szakértő,
- klímaadaptációs tervező

<https://work.buzz/lakatos.veronika>

BELÜGYMINISZTERIUM

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

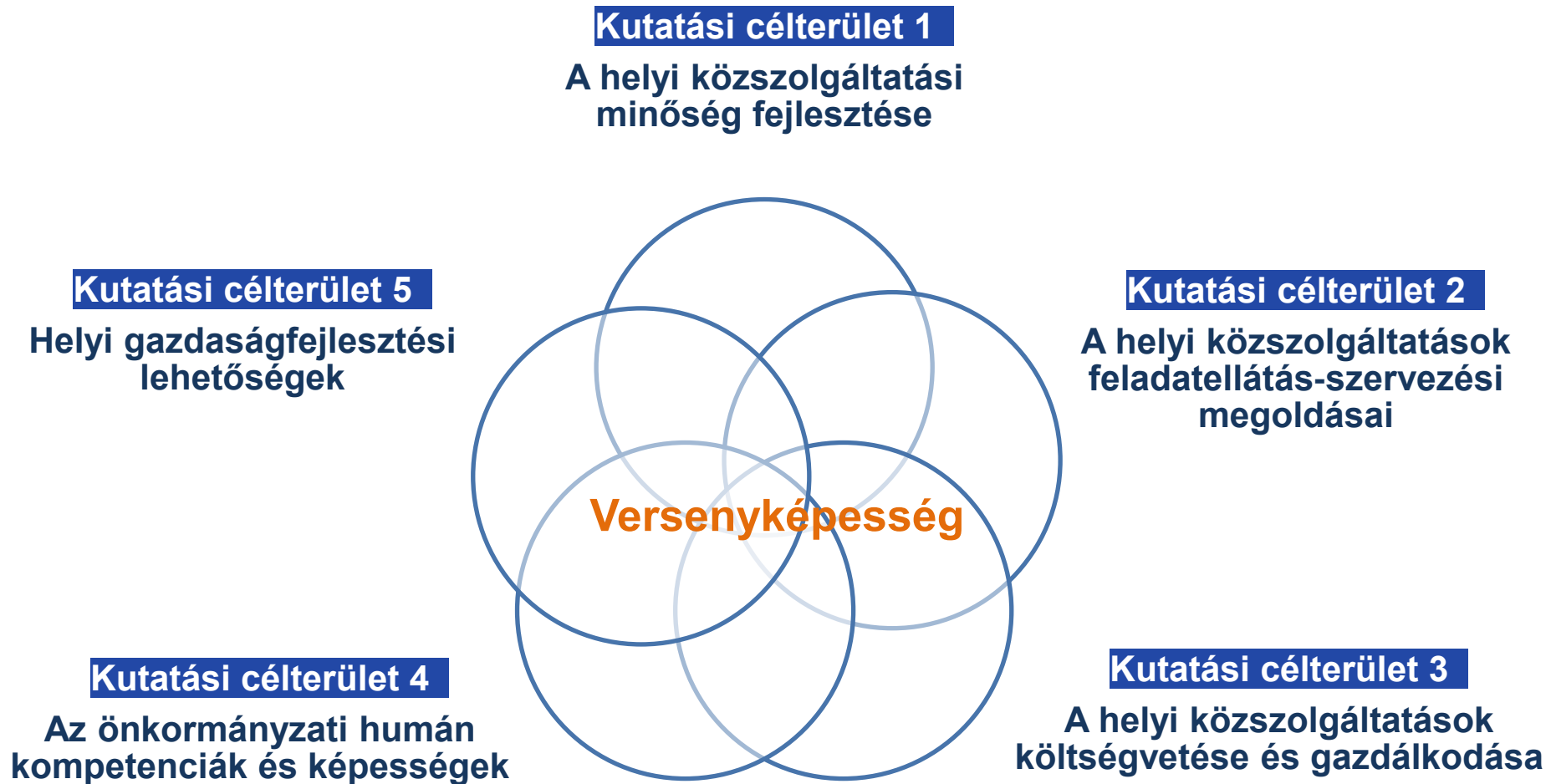
Európai Unió
Európai Szociális
Alap

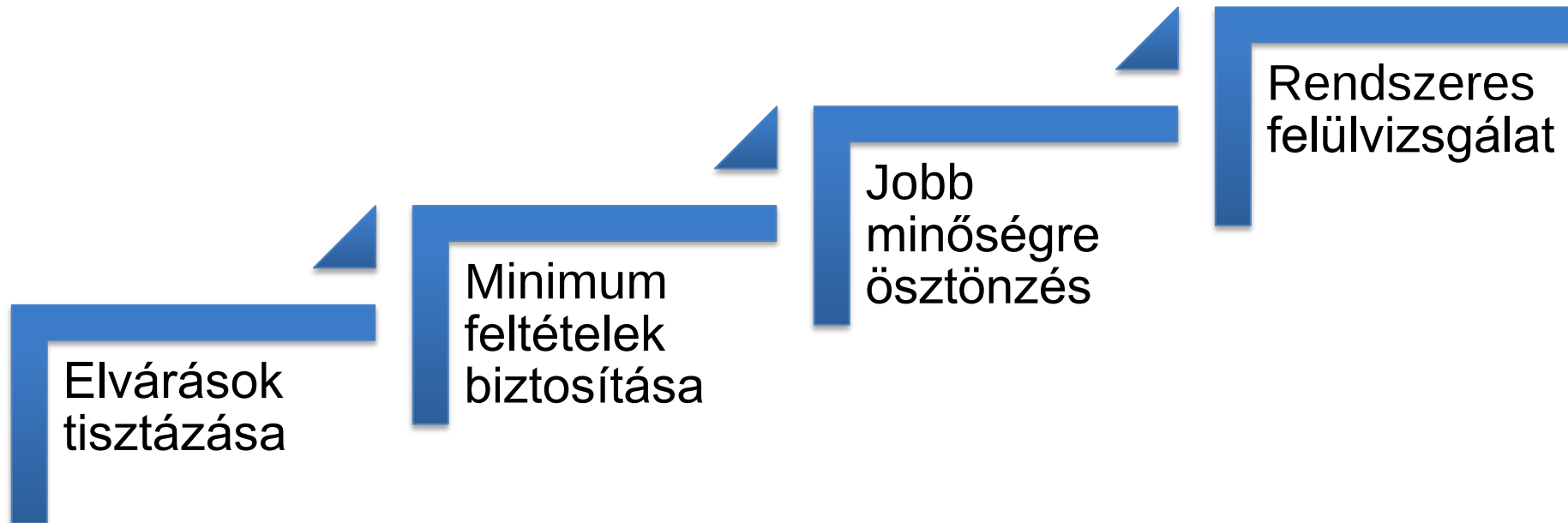
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

HELYI VERSENYKÉPESSÉG FEJLESZTÉSI KUTATÁSI PROGRAM

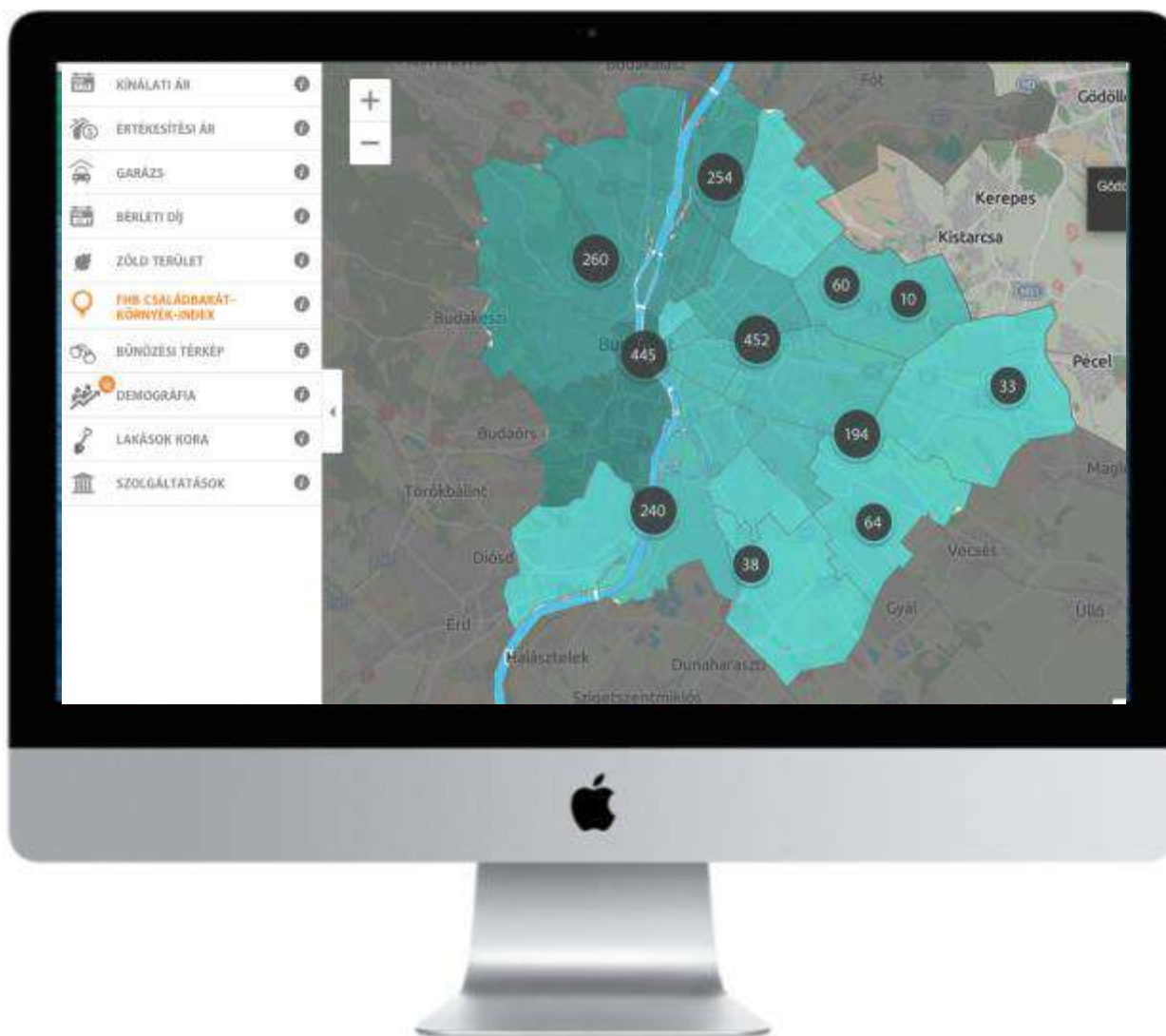
ZÖLDFELÜLET-GAZDÁLKODÁS

HOGYAN JUTHATUNK EL A LEGJOBB SZOLGÁLTATÁSI SZÍNVONALHOZ?

ÜGYFÉLIGÉNYEK - VERSENYKÉPESSÉG

***„Hol van több
zöldterület?”***

***„Elérhető a
gyerekorvos?”***

***„Milyen gyakran jár a
busz?”***

***„Van-e angol oktatás az
óvodában?”***

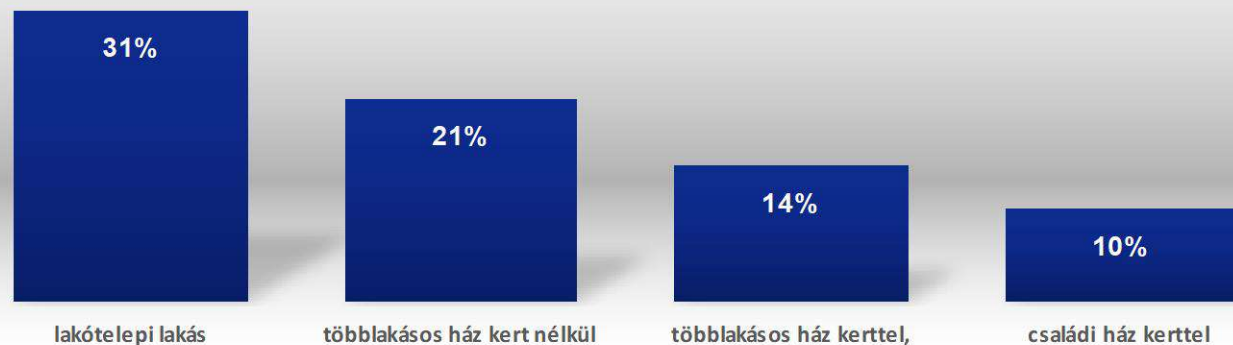
ZÖLDFELÜLET-GAZDÁLKODÁS

Az elköltözést fontolgatók kevésbé elégedettek a zöldterületek minőségével.

A lakótelepen háromszor annyian használják a közparkokat, mint a családi házban lakók.

ZÖLDFELÜLET-GAZDÁLKODÁS

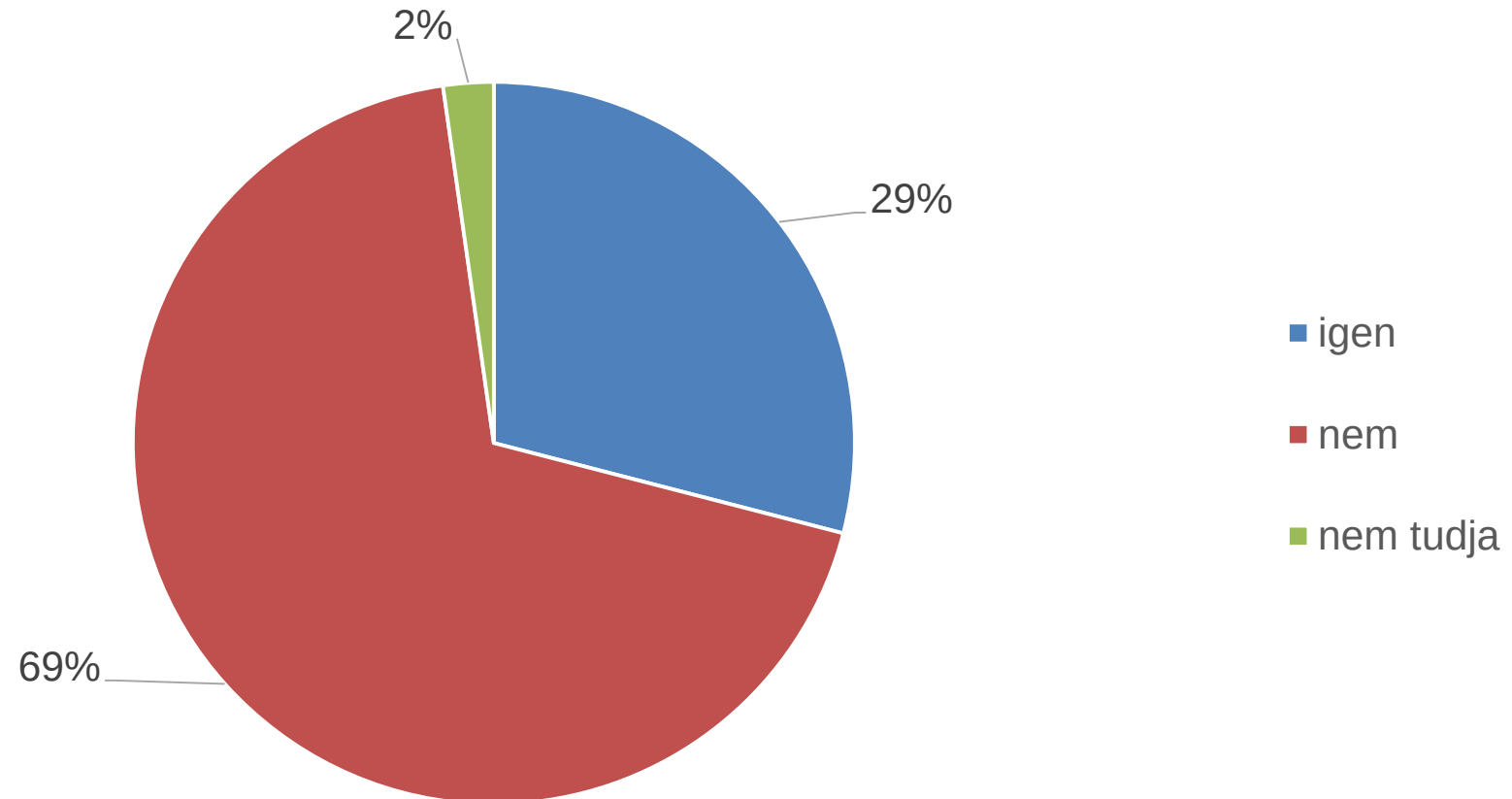
A megkérdezettek
12%-a már reggel 8
óra előtt használná a
parkokat.

A megkérdezettek
37%-a még este 20
óra után használná a
parkokat.

A megkérdezettek 84%-a nem utazna
15 percnél többet a jobb minőségű
zöldterületért.

NYILVÁNTARTÁS VIZSGÁLATA

Alkalmaz-e olyan nyilvántartást a zöldfelületekről az önkormányzat, amely a tervezés során felhasználható a fejlesztendő területek kiválasztásához és a fejlesztés előkészítéséhez?

MINŐSÉGFEJLESZTÉS

FINANSZÍROZÁS VIZSGÁLATA

- Erőforrás igény megállapítása szolgáltatási szintenként
 - Alternatív finanszírozási megoldás vizsgálata
 - Finanszírozási modell készítése
 - Eljárásrendi vizsgálat alapján javaslatétel továbbfejlesztésre
-

- Fajlagos költségnormákra javaslatétel
 - Javasolt költségszerkezet illeszkedésének vizsgálata
 - Javaslat megfogalmazása új finanszírozási rendszerre
-

- Finanszírozási javaslatok hatásvizsgálata a gazdálkodásra
- Finanszírozási javaslatok hatásvizsgálata a minőségre

AJÁNLÁSOK– ELSŐ SZINT

Zöldfelületi infrastruktúra nyilvántartása

- „Z” betétlapok
- fakataszter, parkkataszter

Egészséges, biztonságos, rendezett környezet

- legfeljebb 15 perc alatt elérhető
- fasorokban folyamatos fapótlás
- parkolók, játszóterek árnyékolása
- allergén, invazív fajok csökkentése

AJÁNLÁSOK– MÁSODIK SZINT

Tudatos zöldfelület gazdálkodás

- főkertész
- zöldfelületi infrastruktúra elemek értékelése
- ZIFFA, TAK/zöldfelületi elvárások (ZFT-zöldinfrastruktúra-fejlesztési terv)

A lakossági igények átfogó kiszolgálása

- különböző korosztályok kiszolgálása
- diverz zöldfelületi funkció kínálat
- Zöldfelületi szolgáltatások (ivóvíz, WC)

Környezettudatosság érvényesítése

- Szelektív hulladékgyűjtés
- komposztálás

Partnerség érvényesítése

- Lakosság bevonása

AJÁNLÁSOK– HARMADIK SZINT

Magas minőségű zöldfelületi elemek

- Virágos Magyarországért program
- növekvő öntözött zöldfelület arány

Fenntarthatóság, klímaadaptáció

- Fenntartható anyaghasználat, újrahasznosítás,
- Ésszerű talajgazdálkodás
- Szürkevíz, csapadékvíz használata
- Megújuló energia használata

Együttműködés

- Szakági érintettek együttműködése
- Szakember-önkormányzat-civil együttműködés

A zöldfelületgazdálkodás helye a „zöldfelületi rendszerben”

Van-e egységes, minőségi garanciát jelentő módszertani, szabályozási vagy ösztönző rendszer?

	Tervezés	Engedélyezés / Elfogadás	Fenntartás	Nyilvántartás	Állam- igazgatási kompetencia	Kapcsolódó kutatás
Teljes közigazgatási területre kiterjedő zöldinfrastruktúra						KEHOP ZI
Belterületi zöldinfrastruktúra						BP ZI
Önkormányzati zöldfelület-gazdálkodás						KÖFOP ZF

Köszönjük a figyelmet!

Lakatos Veronika (Collective-Intelligence Kft.)

<https://work.buzz/lakatos.veronika>

Nagy Ildikó Réka (Ormos Imre Alapítvány)

nagy.ildiko@tajk.szie.hu

Csőszi Mónika (Lechner Tudásközpont)

monika.csoszi@gmail.com